

Správa o činnosti 2025

BR6Z
ochranárske združenie

Milé priateľky a milí priatelia prírody,

máme za sebou ďalší náročný a intenzívny rok, v ktorom sme pre ochranu a obnovu prírody urobili maximum.

Nasledujúce strany vám prinesú pozitívne správy z oblasti ochrany vzácnych druhov rastlín aj živočíchov, obnovy mokradí a sprietočňovania dunajských ramien, podpory lužných lesov i tradičného hospodárenia a znovuzavedenia pastvy v cenných prírodných lokalitách. Takýchto správ nie je nikdy dosť a obzvlášť na Slovensku ich v poslednej dobe nie je veľa.

Čelíme globálnemu úbytku biodiverzity aj postupujúcej klimateckej kríze. Mnohé informácie a prognózy sú hrozivé. Práve preto potrebujeme aj dobré správy!

Snažíme sa, aby ich bolo čo najviac, a aby ich bolo počuť a vidieť.

Výrazné výsledky a revitalizácie, ktoré môžete sledovať aj na našich sociálnych sieťach, sú výsledkom projektov začatých pred tromi, štyrmi alebo aj piatimi rokmi. Výzvou pre nás nie je len dokončiť tieto projekty v sťažených podmienkach a pri zvýšených cenách, ale predovšetkým zabezpečiť, aby sme takýto obraz vedeli ukázať aj o ďalších pár rokov. Aby ste na našich stránkach nenašli len čiernu obrazovku, čo by zodpovedalo podpore, ktorú dostávame od rezortu životného prostredia v tomto období. Ani v roku 2025 nám na Ministerstve životného prostredia SR neschválili podporu na žiadny nový projekt – ani jeden cent.

My napriek tomu na spoluprácu so štátom a štátnymi inštitúciami

nerezignujeme. Majú v tejto oblasti kompetencie i zodpovednosť, a takisto majú k dispozícii naše dane i eurofondy. Prostredníctvom našich projektov prinášame príklady toho, čo všetko je pre našu prírodu možné a potrebné robiť.

V súčasnej dobe rozvíjame partnerstvá najmä so súkromným sektorom a sme vďační za postupne rastúcu podporu od darcov a sponzorov – fyzických aj právnických osôb. Pomáhajú nám prežiť v ťažkých časoch a čiastočne nahradiť výpadok verejných zdrojov, ktoré boli na ochranu prírody pôvodne určené. Časť zdrojov sa nám podarilo získať aj od zahraničných a medzinárodných nadácií a donorov. Zaujali ich naše výsledky, ktoré sú pozoruhodné aj z celoeurópskej perspektívy. V zahraničí zbierame za našu prácu ceny, doma naopak získavame označenie „zahraničný agent“. Pokiaľ si náš štát

neváži a nechráni naše prírodné dedičstvo, toto označenie budeme hrdo nosiť.

Už teraz finišujeme prípravu a rozbeh akcií, ktoré budú na fotografiách tejto správy o rok. Najväčšia bude ďalšia fáza revitalizácie systému Karloveského ramena v Bratislave. Zďaleka však nebude jediná. Nechajte sa prekvapiť. Ale tiež inšpirovať. Alebo zlákať a pridajte sa k nám. Je to dôležité a môže to byť aj zábavné.

Naša príroda to potrebuje a zaslúži si to.

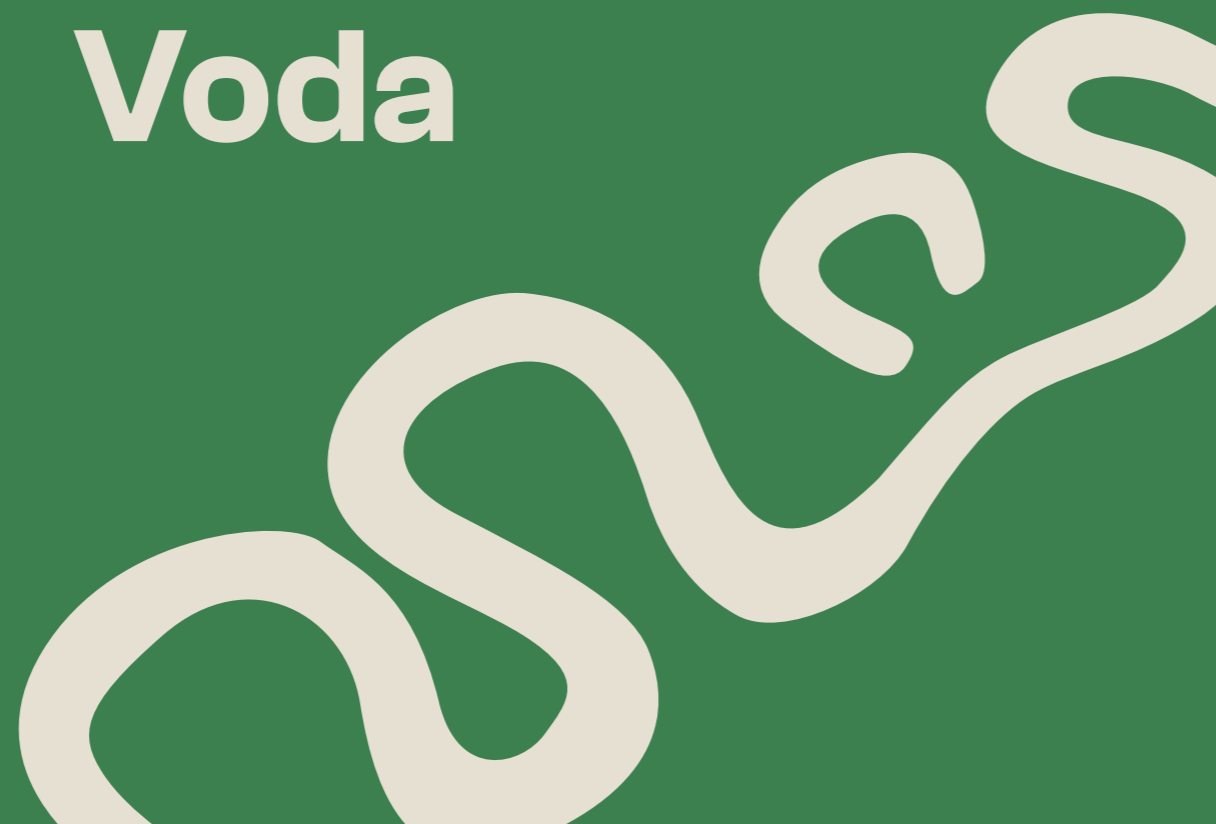

Tomáš Kušík,
predseda BROZ

Čo sa nám podarilo v roku 2025

Voda

V oblasti dunajských luhov, kde pôsobíme, je voda základnou zložkou ekosystému. Len vďaka rieke a jej mokradiam tu vznikla obrovská diverzita života. Keďže je tu celý ekosystém s vodou bytostne spätý, rýchlo bez nej degraduje a zaniká. Preto ak chceme chrániť a obnovovať prírodu v dunajských luhoch, prvou zložkou, na ktorú sa musíme zamerať, je voda – jej opätovné privádzanie do vzácnych mokradí, ochrana a obnova jej dynamiky. A práve toto tvorí veľkú časť našej práce.

Dokončili sme veľkú obnovu ramena Foki

Po jedenástich mesiacoch terénnych prác a niekoľkých rokoch administratívnej roboty sme v júli úspešne ukončili revitalizáciu dvojkilometrového úseku ramena Foki.

Toto revitalizačné opatrenie malo hned niekoľko špecifik. **Po prvý raz sa podarilo obnoviť vodný režim v bočnom ramene priamo napojenom na staré koryto Dunaja.** Rameno sa totiž nachádza v oblasti, ktorá je výrazne ovplyvnená VD Gabčíkovo (VDG), a ktorá už so starým korytom prirodzene – okrem veľkých povodní – vôbec nekomunikuje.

Z prirodzeného vodného režimu Dunaja tu nezostalo prakticky nič. **Jediný voľne prúdiaci úsek je práve staré koryto Dunaja, ktoré sme obnovou ramena Foki diverzifikovali a vytvorili v ňom časti s miernejším prúdom vhodné na neresenie rýb.**

Premiéru na slovenskom úseku Dunaja mala aj úprava výhonov – stavieb, ktoré v minulosti slúžili pre usmerňovanie vody do plavebnej dráhy. Po vybudovaní VDG a dramatickom poklese hladiny v starom koryte Dunaja sa stali prekážkou pre prúdenie vody. Práve preto bolo rameno Foki odrezané

od Dunaja a desiatky rokov postupne zanikalo a zarastalo.

Cieľom obnovy ramena Foki, realizovanej v rámci nášho projektu LIFE Dynamické línie života Dunaja, s podporou európskeho programu Open Rivers a Ministerstva životného prostredia SR, bolo odstrániť bariéry v toku – kamenné výhony a traverzy a následne prebagrovaním opätovne vymodelovať bočné rameno a prepojiť ho s hlavným korytom rieky. Podarilo sa nám takto vytvoriť vhodné biotopy pre viaceré druhy živočíchov a zlepšiť vodný režim a riečnu dynamiku v celom úseku.

„Revitalizácia ramena Foki bola pre nás veľkou výzvou. Od postavenia VDG prúdi v starom koryte Dunaja len 20 % pôvodného prietoku vody. Hladina tu poklesla o niekoľko metrov, pretože voda bola presmerovaná do umelo vybudovaného plavebného kanála. Aj s týmto množstvom vody sa však snažíme pracovať a vyťažiť z neho maximum, aby z toho čerpali živočíchy a lužné lesy a aby sa im maximálne darilo. V tomto prípade sa opäť osvedčila spolupráca vodohospodárov z VÚVH a SVP, š. p., ochranárov, ale aj odborníkov z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.“

Karolína Sobeková,
koordinátorka projektu

Významnou pridanou hodnotou tohto revitalizačného opatrenia je zvýšenie kapacity starého koryta Dunaja pre prevod povodňových prietokov. Obnovený úsek bočného ramena, v ktorom bude prúdiť voda, nebude zarastať vegetáciou, čo zabezpečí zachovanie kapacity inundácie v tomto úseku.

„V tomto ramene sme pred revitalizáciou zaznamenali predovšetkým druhy stojatých vôd, ktoré tu však boli často uväznené v tzv. ekologickej pasci, nakoľko tu voda ostávala po zvýšených prietokoch len v izolovaných depresiách a enormne sa prehrievala. Je vysoko pravdepodobné, že po sprietočení ramena ho budú opäť využívať pôvodné prúdomilné dunajské druhy rýb. Budú tu ideálne podmienky na ich rozmnožovanie.“

Daniel Gruľa
ichtyológ

Krátko k revitalizácii v číslach:

Vybagrovaných priamo v ramene bolo **75 000 m³** materiálu.

Z výhonov a traverz v ramene bolo odstránených **2 500 m³** kameňa.

Toto všetko pre obnovenie **2 075 metrov** ramena Dunaja a zlepšenie vodnej dynamiky, vodozadržnosti, priesaku do podzemných vôd, napájania lužných lesov, vytvorenia nových biotopov a i.

Celková cena revitalizácie bola 485 000 eur.

Bojovali sme za simulované záplavy ramennej sústavy Dunaja

Téma simulovaných záplav ľavostrannej ramennej sústavy Dunaja je veľkou témou, ktorej sa v BROZ každoročne venujeme. Ide o 5000-hektárové územie lužných lesov, riečnych ramien a mokradí, ktoré je od sprevádzkovania VD Gabčíkovo odrezané od svojho prirodzeného zdroja vody. So starým korytom, svojim pôvodným zdrojom vody, už vôbec nekomunikuje a voda je doň vpúšťaná len cez umelo vytvorený nápuštný kanál napojený na prírodný kanál do VDG. O každý liter vody pre prírodu tu preto

musíme bojovať so záujmami a ziskami z výroby elektrickej energie.

V roku 2025 sme absolvovali viacero stretnutí s Vodohospodárskou výstavbou, Štátnou ochranou prírody a Slovenským vodohospodárskym podnikom, kde sme rokovali o umelých záplavách ramennej sústavy v jarnom a letnom období.

Okrem toho sme pracovali na pripomienkovaní nového Manipulačného poriadku – dokumentu, ktorý upravuje objemy vody počas simulovaných záplav. Proti jeho zneniu sme sa na príslušnom úrade životného prostredia odvolali pre nedostatočnosť navrhovaných prietokov.

V téme simulovaných záplav sme sa snažili okrem toho vzdelávať dotknutých stakeholderov a širokú verejnosť – organizáciou odbornej diskusie

o výsledkoch monitoringu simulovaných záplav a prostredníctvom produkcie kampaňových videí na túto tému.

V roku 2025 bola simulovaná záplava ľavostrannej ramennej sústavy Dunaja realizovaná s doposiaľ najnižším prietokom od roku 2020, odkedy sa tejto téme intenzívne venujeme. Vodohospodári vpustili na jar do ramennej sústavy 30 m³/s, čo je tretinový prietok oproti záplavám ukotveným v Manipulačnom poriadku pre VD Gabčíkovo a štvrtinový prietok z toho, čo s odborníkmi dlhodobo požadujeme. Dôvodom boli opravy technických objektov ramennej sústavy, ktoré boli poškodené po povodniach v roku 2024.

Aby boli takéto nízke prietoky využité aspoň pre vytvorenie statickej simulovanej záplavy – na zaplavenie územia stojatou vodou, bolo potrebné zahradiť čo najväčší počet priepustov

na líniových prehrádzkach. Následne vzniklo nad prehradeniami vzdutie, ktoré zaplavilo mokrade a lužné lesy. Voda bola takýmto spôsobom využitá v hornej časti ramennej sústavy, no v spodnej časti sa prejavil jej nedostatok. Počas jarného obdobia 2025 sa mokrade v dolnej časti ramennej sústavy ani nenaplnili. V časti nazývanej Istragov, ktorá plne závislá od množstva vody v priesakovom kanáli (ten sa plní aj vďaka simulovaným záplavám), bola voda prítomná len v prírodných kanáloch, ale do mokradí sa nedostala.

V oblastiach, kde sa mokrade nenaplnili, sa nemohli rozmnožiť žiadne živočíchy, ktoré sú rozmnožovaním viazané na vodu, vrátane obojživelníkov patriacich k najohrozenejšej skupine stavovcov.

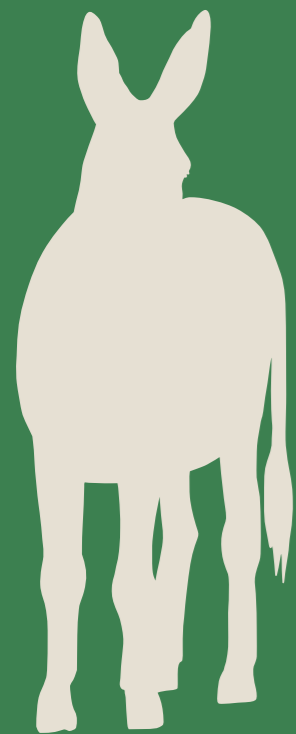
Tento netypický stav sme využili aspoň na monitorovanie hladín vody v území či na monitorovanie zavodnených

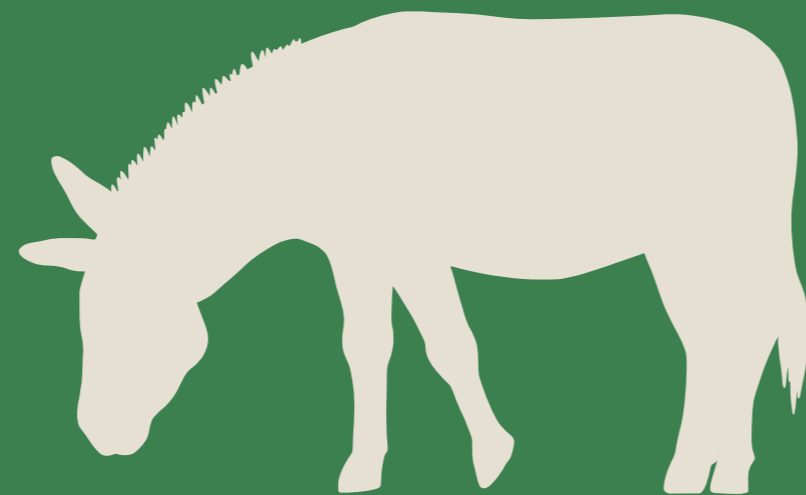
i suchých mokradí, pričom nám dáta slúžia na porovnanie s výdatnejšími záplavami. Vďaka tomu budeme vedieť v budúcnosti argumentovať, ako rozdielna plocha je zaplavená oproti záplavám s vyšším prietokom a s dlhšou dobou trvania maximálneho prietoku.

Tak ako každý rok boli monitorované populácie rýb, obojživelníkov a výskyt invázných druhov rastlín.

Tieto dáta, ktoré postupne zbierame, jednoznačne hovoria o potrebe jarných simulovaných záplav s vyšším prietokom vody (120 m³/s) a s dĺžkou trvania maximálneho prietoku po dobu aspoň 20 dní. Počas takýchto záplav sa územie dostatočne saturuje vodou a tá dotečie aj do spodnej časti sústavy, v ktorej sa nachádzajú významné mokrade a neresiská rýb.

Pastva

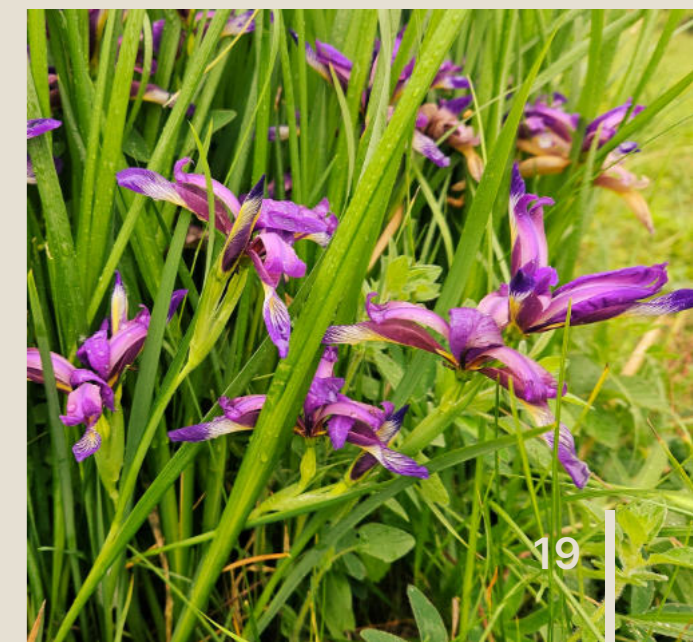
Ďalšou veľkou oblasťou, ktorej venujeme energiu, je obnova biodiverzity lúk a pasienkov. Na lúky a pasienky je totiž viazané obrovské množstvo rastlinných a živočíšnych druhov. Pastva zvierat bola kedysi bežnou súčasťou krajiny. Dnes je to, žiaľ, inak. Hospodárske zvieratá sú zavreté v maštaliach a bohatstvo pasienkov sa stráca v tieni kríkov a náletových drevín. Preto sme sa rozhodli pásť – pre rastliny a živočíchy, ktoré boli kedysi v krajine bežné, no dnes sú už vzácne. Ide o rôzne druhy orchideí či poniklecov, samotárskych včiel, motýľov, ale napríklad aj o také druhy, akým je syseľ pasienkový. Najmä vďaka spolupráci s lokálnymi hospodármi obnovujeme pastvu už na viac ako 100 lokalitách po celom území Slovenska.

Obnova pastvy v chránených územíach

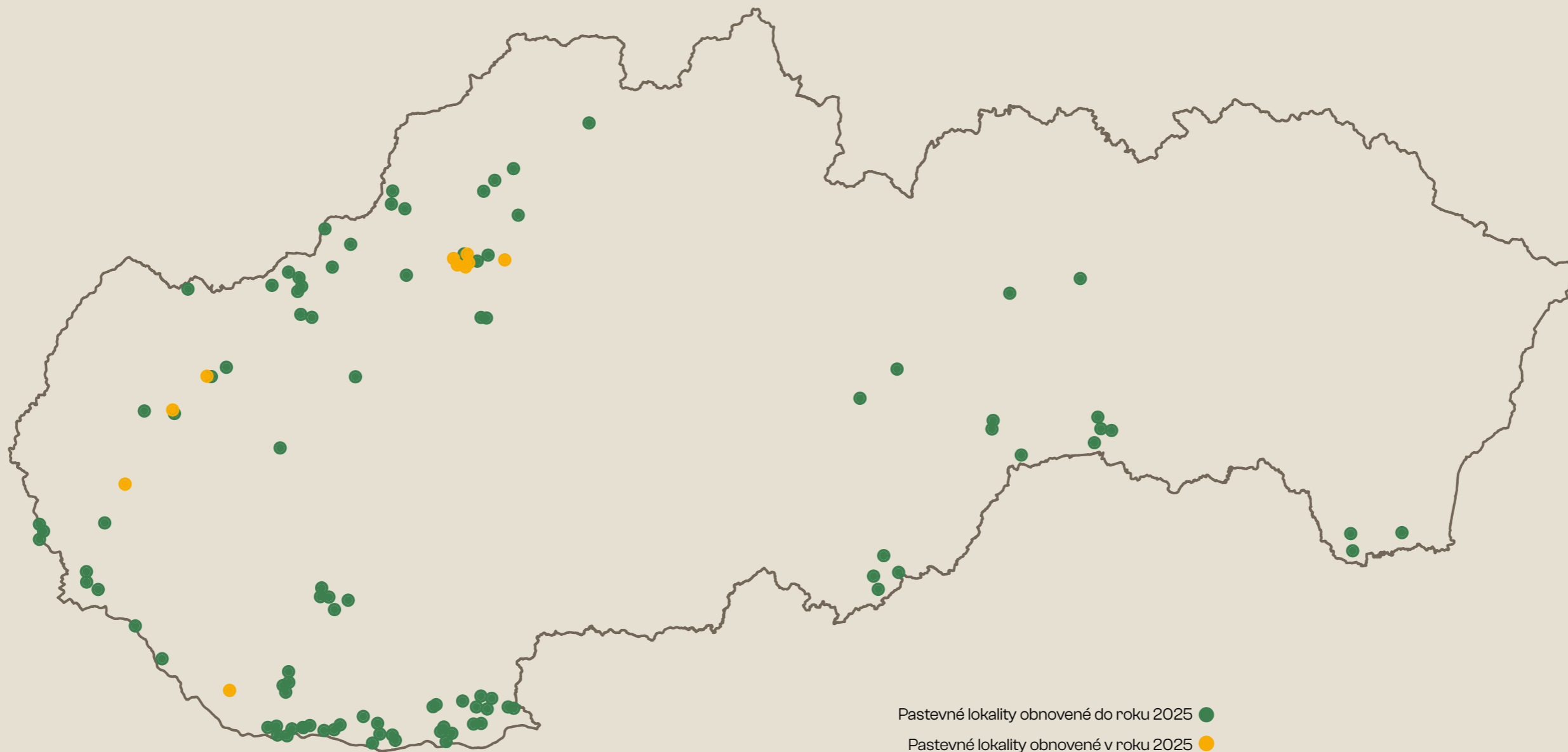
V roku 2025 sme sa opäť zameriavali aj na návrat pastvy do krajiny. Hospodárske zvieratá sa nám v spolupráci s miestnymi gazdami podarilo vypustiť na deviatich lokalitách od Modry po Fačkov pri Čičmanoch. Okrem toho naše stádo kráv z Ekofarmy Ostrov po prvýkrát spásalo mokraď v Čiližskej Radvani, ktorú sme kúpili vďaka verejnej kampani v roku 2023. A čo je najdôležitejšie, všetkým trom ekofarmám v správe BROŽ aj spolupracujúcim farmárom sa vyhla epidémia slintačky a krívačky, vďaka čomu obnovená pastva pokračuje na viac ako 115 lokalitách v 56 chránených územíach od Devína až po Kráľovský Chlmec.

S návratom pastvy na donedávna opustené lúčne spoločenstvá sme pokračovali v rámci projektu LIFE Endemic PANALP. Napredovali sme najmä v Strážovských vrchoch, kde sme nadviazali na viaceré overené spolupráce z predošlých rokov. Vďaka tomu vypásajú kravy a ovce ďalších viac ako 100 hektárov podhorských lúk v okolí obce Zliechov. Na miestach, kde sme pastvu vrátili už skôr, sme mohli monitorovať jej pozitívny dopad na prírodu. Napríklad na pasienku priamo pod Strážovom pribudli kosatce trávolisté, stovky kvitnúcich orchideí či pamajorán, ktorý je živnou rastlinou ohrozeného motýľa modráčika čiernoškvrnného.

Tentoraz sme boli úspešní aj v Malých Karpatoch, kde tradícia chovu zvierat už takmer upadla do zabudnutia. Na významnom historickom hradisku Molpír sme spustili pastvu kôz.

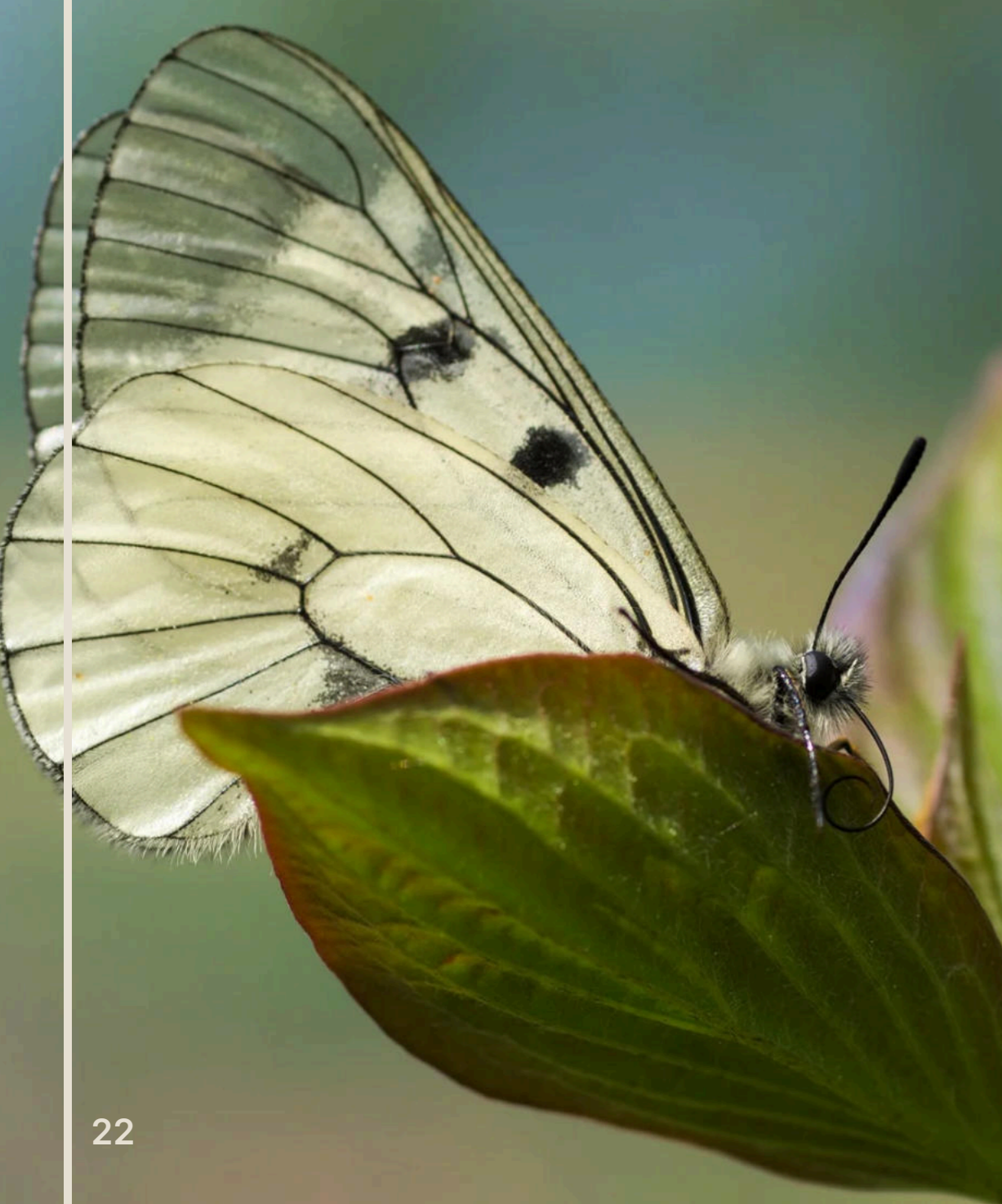
Stádo kôz a oviec sme s ďalším gazdom vrátili aj na výslnné svahy nad obcou Dobrá Voda. Tunajšia krasová oblasť uprostred Brezovských Karpát je domovom množstva vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Sme preto radi, že sa nám tu podmienky pre tieto druhy darí postupne zlepšovať aj na ďalších lokalitách. Jedna z nich leží nad malebnou osadou Horná Pustá Ves pri Vrbovom, kde sme s miestnym farmárom a jeho stádom kráv pokračovali v obnove skalných stepí a príľahlého pasienkového lesa.

"Pri obnove pastvy je pre nás dôležitá spolupráca s miestnymi farmármi. Vďaka nej sme mohli obnoviť pastvu na množstve lokalít - od Bielych Karpát, po východné Slovensko. Pastvou sme vrátili život do najcennejších lokalít slanísk, viatych pieskov, sprašových a vápencových stepí. Zachováваме tak ich odkaz a prírodné dedičstvo pre našu krajinu."

Pavol Littera
podpredseda BROZ

Holubyho pustáky nad Modrou už nie sú pusté

Úspešnú spoluprácu pri obnove pastvy sme nadviazali v Území európskeho významu Modransko-tráňanské pustáky nad mestom Modra. Od roku 2025 tu vďaka nej kozy a ovce spásajú z novo vznikajúcej malej rodinnej farmy prvých päť hektárov druhovo bohatých lúk. Tie sú každú jar plné poniklecov, orchideí, ale aj motýľov – jasoňov chochlačkových. Tunajšiu pestrú flóru chodil už pred viac ako sto rokmi obdivovať a skúmať vtedajší popredný slovenský botanik

Jozef Ľudovít Holuby, po ktorom toto miesto nesie aj neoficiálny názov – Holubyho lesostep. Tá však po ústupe tradičného hospodárenia začala postupne zarastať náletovými drevinami a meniť sa na hustý les. S farmárom a dobrovoľníkmi sme sa preto koncom leta pustili aj do odstraňovania náletových drevín, aby sa staré solitérne stromy, trávy aj byliny opäť dostali na výslnie.

V mokradi v Čiližskej Radvani sme začali s pastvou kráv

Ak hovoríme o mokradi v Čiližskej Radvani, máme na mysli 42-hektárovú mokraď, na ktorej záchranu sme vyzbierali peniaze pred tromi rokmi a ktorá je teraz súčasťou lokality Čiližské močiare. Prevodom do nášho vlastníctva sme ju zaradili do chráneného územia.

S aktívnou ochranou tejto lokality nezháľame a od jej kúpy riešime, čo by sa na nej dalo vylepšiť a ako čo najlepšie

manažovať celé územie tak, aby tam príroda prosperovala.

V lete sme tu preto oplotili 100-hektárové územie (aj s okolitým pozemkom) a v auguste sme na lokalitu vyhнали stádo kráv.

Keďže ide o mozaiku zamokrených a suchých častí, kde nás vie potrápiť invázna zlatobyľ, kravy sú tu veľmi dobré pomocníčky. Okrem zlatobyle spásajú aj mokradnú vegetáciu, ktorá sa potom nehromadí v mokradi. Mokraď sa následne nebude „zazemňovať“ a vysušovať a ušetrí nám kosenie.

V prvej sezóne to vyzeralo výborne – kravy sa prehánali cez zamokrené časti, kam sa chodili schladiť počas pasenia, a okolo nich lietali krdle volaviek bielych.

Spustili sme pastvu kôz na Molpíre v Smoleniciach

Po dvoch rokoch príprav sa nám na vrch Molpír konečne podarilo vrátiť pastvu hospodárskych zvierat. Toto oživenie areálu pravekého hradiska je výsledkom spolupráce s miestnym farmárom a obcou Smolenice. Od júna tu pomáhali s likvidáciou náletových drevín kozy a neskôr k nim pribudli aj jalovice. Tie pomáhajú s obnovou trávnatých biotopov, ktoré poskytujú

domov motýľovi jasoňovi chochlačkovému či orchidei vstavaču purpurovému.

Veríme, že sa vďaka pastve postupne vrátia aj ďalšie vzácne druhy. Pastva zároveň obci ušetrí nemalé náklady na údržbu lokality a farmárovi poskytne priestor pre chov zvierat, takže ide o win-win riešenie pre všetky strany.

Starostlivosť o lesy a výsadba stromov

Lužné lesy v okolí Dunaja sú ďalšou zložkou ekosystému, na ktorej ochranu a obnovu sa zameriavame. Sú to veľmi hodnotné porasty mäkkých a tvrdých luhov, priamo viazané na režim pravidelných záplav, a sú úzko späté s vodnou dynamikou. Práve rieka svojou dynamikou formovala a obnažovala brehy, na ktorých mohol rásť tiež veľmi dynamický lužný les. Zmenami v riečnej dynamike a uzavretím rieky do hrádzí sme výrazne ovplyvnili pririečnu krajinu a schopnosť lužných lesov rásť a zmladzovať. Preto je dôležité lužným lesom pomáhať a aktívne ich obnovovať. To každoročne robíme výsadbou pôvodných druhov drevín a ochranou cenných starých porastov. Okrem nich vysádzame a chránime aj stromy vo voľnej krajine, ktoré poskytujú útočisko a potravu množstvu druhov, zabraňujú veternej erózii a poskytujú dôležitý tieň.

Obnova prirodzených lužných lesov v dunajských luhoch

Rok 2025 bol opäť bohatý na výsadbu stromov v rámci lužných lesov. Dunajské luhy sme posilnili o tisíce nových prírastkov pôvodných druhov drevín. Sadili sme vo viacerých územiach európskeho významu – ÚEV Dunajské luhy, ÚEV Čičovské luhy, kde sme pokračovali s obnovou prirodzených porastov. Vysádzali sme topole biele, topole čierne, topole sivé, vrby biele a vrby krehké – dreviny mäkkého luhu – spolu s dubom letným a jaseňom štíhlym – drevinami tvrdého luhu.

Spolu sme v roku 2025 vysadili do dunajských luhov 18 390 stromov.

Odstraňovanie invázných drevín

Dôležitou súčasťou obnovy pôvodného zloženia lesných porastov je odstraňovanie invázných drevín. Ich prítomnosť v ekosystéme výrazne narušuje štruktúru a fungovanie lesných ekosystémov. V dunajských luhoch, v oblastiach, kde je narušený vodný režim, im naše dreviny nedokážu konkurovať a výskyt invázných druhov dokáže narušiť celkový stav biotopov. V rámci porastov, kde funguje

prirodzená riečna dynamika, výskyt invázných druhov nebýva častý, pretože tieto druhy nezvládajú zaplavenie. V porastoch s narušenou vodnou dynamikou musíme invázne druhy drevín fyzicky odstraňovať.

V CHKO Dunajské luhy sme odstraňovali štyri druhy invázných drevín – javorovec jaseňolistý, jaseň červený, jaseň

americký a pajaseň žliazkatý – celkovo na 60,02-hektárovom území.

V ÚEV Tarbucka sme odstraňovali dva druhy invázných drevín – agát biely a pajaseň žliazkatý – na 20,3-hektárovom území a v ÚEV Veľký kopec sme odstraňovali agát biely na ploche 0,5 hektára.

Získavanie pozemkov pre ochranu prírody

Vlastníctvo pozemkov v chránených územiach ochranárskymi organizáciami predstavuje najlepší spôsob, ako efektívne a dlhodobo chrániť prírodu a vyhnúť sa konfliktom a obmedzovaniu súkromných vlastníkov.

Počas roka 2025 sme opäť postúpili aj s kúpou pozemkov v našich strategických územiach. Spolu 88 hektárov sme získali najmä v dunajských luhoch a v Bielych Karpatoch. Doplnili sme aj 1,5-hektárový chýbajúci dielik skladačky v Čiližských močiaroch pri Čiližskej Radvani, ktorý sme ihneď začlenili

do nového oplôtku pre pastvu hovädzieho dobytku. S výkupom pozemkov sme začali aj vo vybraných xerothermných lokalitách Strážovských vrchov v rámci projektu LIFE PANALP.

Celkovo sme podpísali 35 kúpnych zmlúv so 45 predávajúcimi.

Najväčší súvislý komplex, až 41 hektárov vcelku, sa nám podarilo získať pri Dunaji v Čičove. Získať takéto výnimočne veľké vlastníctvo v tomto území sa nám podarilo aj vďaka dlhodobým vzťahom a dôvere s rodinou predávajúcich. Na získanie časti kúpnej ceny sme koncom roka vyhlásili verejnú zbierku [ZACHRÁŇME DUNAJSKÚ DIVOČINU](#).

K najvýznamnejším ochranárskym opatreniam v roku 2025, ktoré sme zrealizovali aj vďaka nášmu vlastníctvu

pozemkov, je obnova a sprietočnenie 2-kilometrového ramena Foki v Gabčíkove.

Do dlhodobého prenájmu sme získali aj 17 hektárov od pozemkového spoločenstva Urbariát Medved'ov. Ide o lužné lesy, ale najmä o časti dunajských ramien, ktoré sú súčasťou našich ambiciózných plánov na sprietočnenie medved'ovsko-klúčoveckej ramennej sústavy. Zaujímavosťou je zazemnená plocha niekdajšieho jazera v tesnej blízkosti obce, kde sa zároveň nachádza hniezdna kolónia volaviek popolavých. Jej prenájom nám ponúkli priamo domáci a spoločne plánujeme jej revitalizáciu.

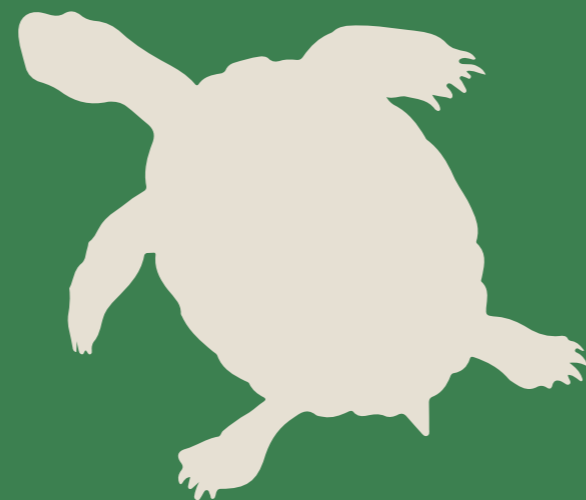
V oblastiach, kde pôsobíme dlhodobo, sme už často najväčším neštátnym vlastníkom. Po nadobudnutí väčšinového vlastníctva postupne

preberáme a meníme hospodárenie v jednotlivých územiach v prospech prírody a biodiverzity.

Byť významným vlastníkom nám dáva výhodnejšiu pozíciu aj na rokovanie s rôznymi záujmovými skupinami, napr. aj s poľovníkmi. Miestnym obyvateľom poskytujeme palivové drevo z orezu hlavových vrúb alebo z odstraňovania nepôvodných a invázných druhov drevín. Vytvárame tiež nové pracovné príležitosti pri starostlivosti o chránené územia či zabezpečovaní pastvy hospodárskych zvierat.

Predovšetkým však ide o ochranu prírody bez zbytočných kompromisov! Právnym vzťahom k pozemkom vieme dlhodobo garantovať úspešnosť a udržateľnosť našich ochranárskych aktivít, z ktorých benefituje príroda, ale aj miestne komunity.

Ochrana ohrozených druhov

Ochrane ohrozených druhov sa venujeme v rámci všetkých našich projektov, a to primárne cez starostlivosť o ich životný priestor, čiže o ich biotopy. Či už pri revitalizácii riečnych brehov, ramien, mokradí, alebo aj lúk a pasienkov, vždy tieto aktivity robíme aj pre na ne naviazané živočíchy a rastliny – pre biodiverzitu. Niekoľko aktivít však máme zameraných aj na priamu ochranu ohrozených druhov, zlepšovanie genetiky populácií alebo ochranu jedincov, pokiaľ ide o druhy, ktoré sú v niektorých lokalitách svojho výskytu ohrozené vyhynutím. Takýmito druhmi sú napríklad korytnačka močiarna, hraboš severský panónsky alebo sysel' pasienkový.

Opäť sme chránili znášky kriticky ohrozenej korytnačky močiarnej

Korytnačke močiarnej sme v roku 2025 pomáhali už platu sezónu. Ochrane tohto druhu sa intenzívne venujeme na Podunajsku, na jednej z posledných lokalít, kde sa aktívne rozmnožuje. Už niekoľko rokov sa tu staráme o celkový stav jej biotopu – obnovili sme tu niekoľko mokradí s dostatočnou hĺbkou na jej úspešné prezimovanie a v okolí mokradí, kde sa rozmnožuje, pasieme zvieratá, aby sme zlepšili prístup korytnáčiek na kladiská. Avšak najdôležitejšou

aktivitou je určite priama ochrana korytnáčích hniezd pred predátormi pomocou kovových mriežok. Aby sme tieto hniezda našli, využívame pomoc cvičeného psa, ktorý spolu so svojou psovodkou lokalitu navštevuje a pomáha jej dohľadať korytnačie hniezda, skôr ako ich nájdu a vyžerú líšky. **V roku 2025 sa podarilo našej psovodke Peti a fenke Rexe ochrániť 37 korytnáčích hniezd. Na lokalite na Podunajsku býva v hniezdach priemerne 12 vajec,**

takže ak všetko pôjde hladko, môže sa v roku 2026 vyliahnúť až 444 malých korytnáčiek.

Bola to zaujímavá sezóna, ktorú sprevádzali veselé aj veľmi smutné správy. Začiatok sezóny sa niesol v duchu zaúčania Rexiných šteniatok – budúcich veľkých ochranárov korytnáčiek. Tieto lekcie sa ukázali ako dôležité najmä vo svetle ďalších okolností, pretože Rexe bolo v priebehu

roka diagnostikované nádorové ochorenie a na jeseň, žiaľ, zomrela. Veľká česť jej pamiatke. Máloktorý psík si môže na sklonku svojich dní „povedať“, že počas svojho života ochránil stovky jedincov iného druhu.

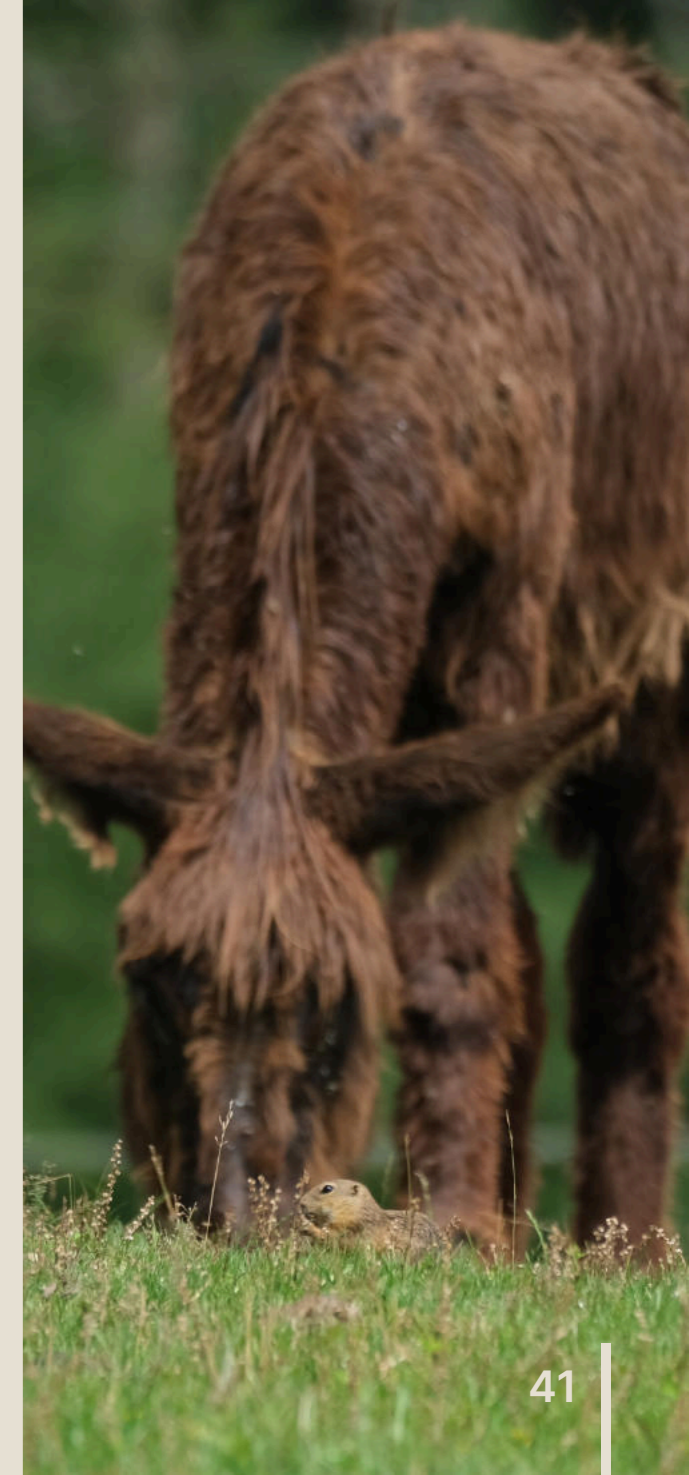
Nasledujúca sezóna bude preto iná, no Rexa s Petou našťastie stihli zaučiť Rexine nástupníčky, takže v priamej ochrane kriticky ohrozených korytnáčiek môžeme pokračovať.

Chránili sme syste pasienkové

Venovali sme sa viacerým aktivitám na ochranu sysľa – čisteniu pasienkov a pastve na sysľích lokalitách v spolupráci s miestnymi hospodármi. Avšak najdôležitejšia aktivita, ktorú chceme za rok 2025 vyzdvihnúť, je presun 1046 sysľov na nové lokality. Syste prenášame z lokalít s dobrou genetickou rozmanitosťou na lokality, kde je genetika oslabená v dôsledku dlhodobého malého počtu jedincov.

Pre prísne opatrenia proti ochoreniu hospodárskych zvierat slintačke a krívačke na západe a juhu Slovenska sme sa tento rok zamerali na posilňovanie lokalít na strednom a východnom Slovensku a odchyťovali sme najmä na sysľovisku na Muránskej planine. V roku 2025 si na zimný spánok ľahlo viac ako 50 500 sysľov, čo je 1,5-násobne viac ako na začiatku nášho projektu v roku 2020.

Na Ekofarme pri Veľkolélskom ostrove zahniezdili bociany

A nie hocijaké. Je to pár bocianov bielych z našej záchranej stanice, ktorú na Ekofarme Ostrov prevádzkujeme. Ide o prvé hniezdenie páru bocianov, ktoré sa nám v stanici podarilo vyliečiť a odchovať. Pár mal tento rok tri mláďatá, ktoré šťastne odleteli do Afriky, aj keď ich rodičia na zimu zostávajú u nás. Veríme, že budúci rok zahniezdia znova.

Inštalovali sme vtáčie búdky v poľnohospodárskej krajine

Ako minulý rok, tak aj tento rok sme realizovali viaceré aktivity na podporu biodiverzity v poľnohospodárskej krajine. Okrem výsadby a starostlivosti o mladé stromčeky sme sa venovali aj inštalovaniu búdok pre sokoly, krakle a výriky. V roku 2025 bolo osadených až 150 búdok na podporu hniezdenia týchto vtákov, z čoho máme radosť. Aktuálne stále zbierame financie na podporu tejto aktivity. Ak sú vám blízke tieto druhy vtákov alebo chcete podporiť život v poľnohospodárskej krajine, [podporte našu zbierku](#).

Robili sme „mikromanažmenty“ pre kriticky ohrozené motýle

V lokalite Holubyho kopanice v Bielych Karpatoch sme aj v roku 2025 zrealizovali viacero opatrení pre vzácne motýle. Hovoríme tu o „mikromanažmentoch“, lebo pre druhy, ako sú motýle, niekedy stačí v lokalite ich výskytu či potenciálneho výskytu len malý zásah do biotopu na malej ploche a už dokážeme týmto druhom pomôcť. Máloktorý motýľ totiž lieta veľké vzdialenosti, a preto pre svoj úspešný vývoj potrebuje veľkú rozmanitosť podmienok, živných aj na nektár bohatých rastlín na malej ploche.

Vysievali a vysádzali sme živné rastliny

Tejto aktivite sme sa aktívne venovali počas sezóny 2025 a zahrňala zber, pestovanie a výsev tisícov rastlín, ktoré sú živnými rastlinami motýľov.

Živné rastliny pre motýle sa dajú chápať v dvoch rovinách. Sú to buď nektáronosné rastliny, teda živné rastliny pre dospelé jedince, alebo živné rastliny pre motýlie húsenice. Samozrejme, v oboch prípadoch platí, že tieto rastliny neslúžia len motýľom. Dokážu hostiť imága a larvy celého radu iných druhov hmyzu.

Výsev a výsadba boli okrem Holubyho kopaníc realizované tiež na Beckovských

Skaliciach a Kobele. Vo väčšine prípadov sa vysádzalo na plochy s degradovaným bylinným krytom po predchádzajúcom čistení od drevín. V menšej miere sme dosádzali do existujúcich lúčnych porastov.

Na Beckovských Skaliciach sme pracovali s tamojším semenom horca krížateho (*Gentiana cruciata*) pre modráčika horcového (*Phengaris alcom rebeli*), vičenca vikolistého (*Onobrychis viciifolia*) pre modráčika blankytného (*Polyommatus thersites*), so sadenicami vlkovca obyčajného (*Aristolochia clematitis*) pre pestroňa vlkovcového (*Zerynthia polyxena*) a rozchodníkovca najväčšieho (*Hylotelephium maximum*) pre modráčika rozchodníkového (*Scolitantides orion*). Tieto rastliny sú nektáronosné aj pre včely a čmele,

pričom sme k nim pridali aj hlaváča žltkastého (*Scabiosa ochroleuca*).

Na Kobele sme pracovali so sadenicami rozchodníkovca najväčšieho (*Hylotelephium maximum*).

V oblasti Holubyho kopaníc sme vysádzali nektáronosné rastliny – betoniku lekársku (*Betonica officinalis*), šalviu praslenitú (*Salvia verticillata*) či pamajorán obyčajný (*Origanum vulgare*). Vysievali sme tiež krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis*) pre modráčika krvavcového (*Phengaris teleius*) a modráčika bahniskového (*Phengaris nausithous*) či chochlačky (*Corydalis sp.*) pre jasoňa chochlačkového (*Parnassius mnemosyne*). Držíme im palce, nech si všetci nájdu svoje živné rastliny.

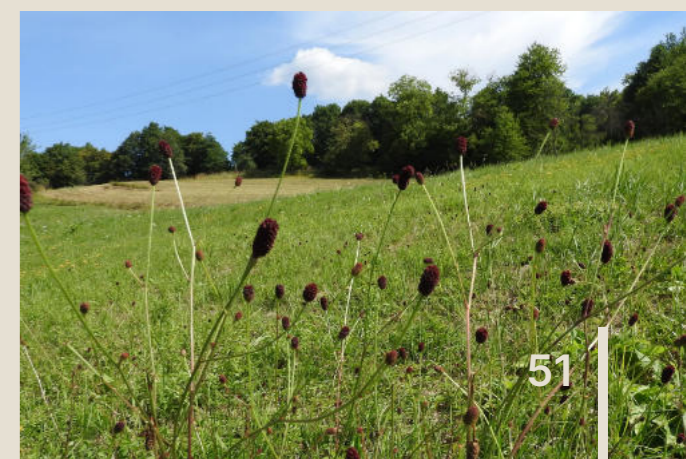

Zrevitalizovali sme tri menšie mokrade

V Holubyho kopaniciach sa v teréne vyskytuje viacero menších mokradí v pokročilých sukcesných štádiách (sú zarastené vegetáciou). Nám sa podarilo tri z nich zrevitalizovať, čo spočívalo v odstránení krovín a náletových drevín s časťou zeminy či v prehradení odvodňovacích kanálov pre dosiahnutie periodického zaplavenia. Dané opatrenia pomôžu okrem motýľích druhov aj obojživelníkom, orchideám či hmyzu. Typicky mokradné druhy motýľov síce v lokalite nemáme, avšak mokrade pomáhajú zvlhčovať okolité lúky,

na ktoré sú viazané mnohé vzácne druhy, ako sú napríklad modráčik krvavcový (*Phengaris teleius*), modráčik bahňiskový (*Phengaris nausithous*) a ohniváček veľký (*Lycaena dispar*). Z ďalších významnejších druhov sa na vlhkých lúkach priľahlých k močiarom a na prameniskách Holubyho kopaníc vyskytujú ohniváček modrolemý (*Lycaena hippothoe*), ohniváček modrolesklý (*Lycaena alciphron*), ohniváček zlatobyľový (*Lycaena virgaureae*), modráčik lesný (*Polyommatus semiargus*), perlovec krvavcový (*Brenthis ino*) či mlynárnik mokradňový (*Leptidea juvernica*), ktorým sme týmito opatreniami pomohli.

Ocenili sme farmárov za prírode blízke hospodárenie

Jadrom aktivít programu Krajina živá bolo v roku 2025 oceňovanie a prepájanie hospodárov, ktorí dokážu produkovať kvalitné potraviny a zároveň aktívne regenerovať krajinu, pôdu a biodiverzitu. V rámci štvrtého ročníka ocenenia „Farma živá – hospodárime

v súlade s prírodou“ sme spolu s odbornou komisiou navštívili a ocenili sedem fariem rôznych veľkostí, zameraní a regiónov Slovenska. Napriek obmedzeniam spôsobeným epidémiou slintačky a krívačky sa podarilo vybrať inšpiratívne príklady ekologického,

regeneratívneho a permakultúrneho hospodárenia – od rodinnej bylinkovej farmy cez naturálne vinárstva, ovocinárstvo a spracovanie až po lokálnu produkciu kvetov s vysokou pridanou hodnotou. Popri oceňovaní sme systematicky rozvíjali komunitu

farmárov a odborníkov, ktorí zdieľajú prírode blízke prístupy. Kľúčovým momentom roka bol **prvý ročník medzinárodnej konferencie SOILutions – cesta k životaschopnému vidieku, ktorá v októbri v Moravskom Lieskovom prepojila farmárov, výskumníkov, potravinárov, samosprávy aj verejnosť**. Konferencia priniesla konkrétne príklady regeneratívneho poľnohospodárstva z domáceho aj medzinárodného prostredia a zdôraznila význam spolupráce naprieč sektormi. Silnou témou boli praktické dopady regenerácie pôdy a krajiny – od hospodárenia s vodou cez biologickú aktivitu pôdy až po kvalitu potravín a ich nutričnú hodnotu.

Program Krajina živá sa v roku 2025 prvýkrát verejne prezentoval aj na výstave Agrokomplex, čím sa jeho aktivity dostali k širšiemu spektru poľnohospodárov a odbornej verejnosti. Začiatkom septembra sme zároveň zorganizovali workshop zameraný na udržateľný cestovný ruch, ktorý sa uskutočnil počas festivalu Archa chutí na Slow Food trhu v Bátovciach. Workshop otvoril tému prepájania prírode blízkeho hospodárenia, lokálnych potravín a zážitkového vidieckeho turizmu ako jednej z ciest k ekonomicky životaschopnému vidieku.

Program Krajina živá v roku 2025 finančne podporila VÚB banka.

Komunikácia a fundraising

Komunikácia našich ochranárskych aktivít smerom k verejnosti je pre nás veľmi dôležitá. Či už včasná komunikácia revitalizačných aktivít priamo v teréne, kde sa môžu ľudia stretnúť napríklad s bagrom v rieke, čo by ich mohlo potenciálne vystrašiť, ale aj komunikácia v médiách a na sociálnych sieťach. Prostredníctvom príspevkov, videí a tlačových výstupov sa snažíme preložiť ochranárske a vedecké súvislosti do ľudskej reči a komunikovať verejnosti, že prírodu je možné nielen chrániť, ale aj opravovať. Spolupracovať pri tom s umelcami, spisovateľmi, fotografmi alebo marketérmi je pre nás veľmi dôležité, lebo pomáhajú tieto naše odkazy verejnosti ešte zatraktívniť a posúvať ich ďalej.

Spustili sme zbierku na záchranu dunajskej divočiny

V novembri sme spustili doposiaľ najväčšiu finančnú zbierku na záchranu 41-hektárového územia v dunajských luhoch, v katastri obce Čičov. V rámci nej zbierame financie na odkúpenie pozemku a jeho následnú obnovu. Táto lokalita je vzácnou mozaikou rôznych biotopov – starých prirodzených lužných lesov, mokradí i hospodárskych lesov. Hniezdi tu aj náš vzácny dravec – orliak morský.

Na tomto pozemku sa doposiaľ aktívne hospodárilo, pestovali sa tu

monokultúry nepôvodných šlachtených topoľov euroamerických. My tieto monokultúry postupne nahradíme našimi pôvodnými druhmi drevín, zlepšime vodný režim existujúcej mokrade, ktorá je dôležitým neresiskom rýb, a staré lužné porasty natrvalo ochránime. Viac informácií o tomto území a o našich plánovaných aktivitách nájdete na www.broz.darujme.sk/dunajska-divocina, kde môžete zbierku aj podporiť. Ďakujeme.

Vyrobili sme ďalšiu várku čiapok z našej vlny

Tento rok sa nám opäť podarilo vyrobiť čiapky z našej vlny z bratislavských pasienkov. A sú to čiapky, ktoré hrejú dvakrát. Okrem toho, že ich kúpou ľudia prispievajú na ochranu prírody, prispievajú aj na prevádzku chránenej dielne v Jakubove. Čiapky nám totiž štrikujú jej klienti. Z tejto spolupráce sa veľmi tešíme! Predvianočná zásielka sa už vypredala, no ak by ste o čiapku mali záujem, sledujte nás aj v tomto roku, určite ešte nejaké budú!

Pracovali sme na viacerých vzdelávacích filmoch a videách

Film „Dunaj“

Film s príznačným názvom Dunaj režíruje a spolu s nami koprodukuje dokumentárny režisér Viliam Bendík. Rok 2025 bol pre vznik tohto filmu zásadný, pretože okrem strihu a postprodukcie bolo realizované všetko. Námet filmu sme režisérovi na spracovanie ponúkli my – dvaja ultratrailoví bežci a ochranári Miroslava Rakovská z BROZ a Miroslav Očadlík z WWF Slovensko prebehnú pozdĺž celého slovenského úseku Dunaja od Devína až po Chľabu, pričom popri behu poukážu na problematiku ochrany

Dunaja na tejto ceste. Priblížia výzvy, ktorým rieka čelí, ale aj úsilie, ktoré ľudia a organizácie okolo nej vynakladajú na jej ochranu.

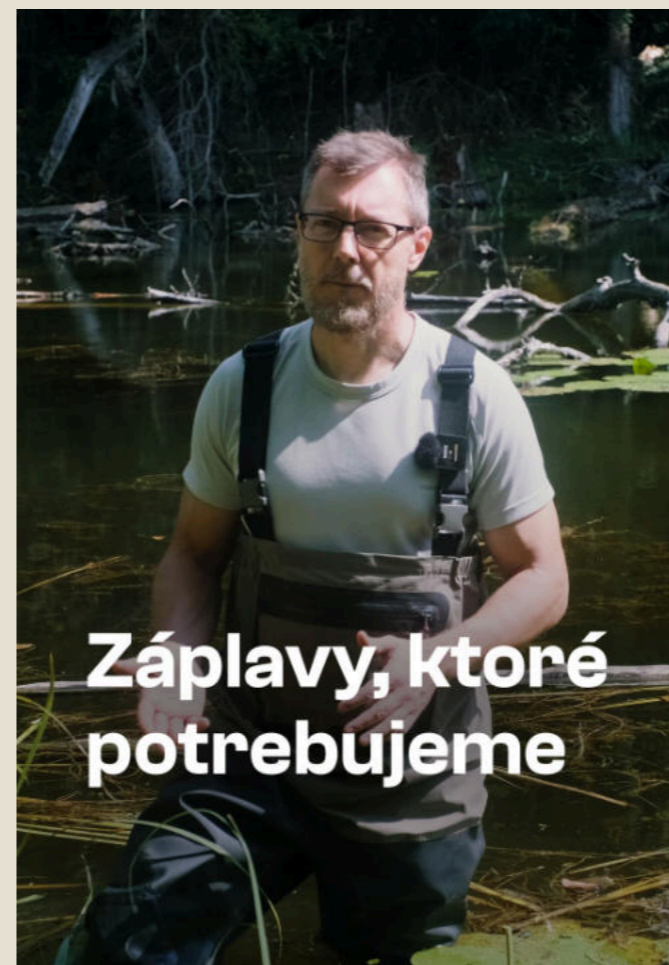
Hlavnou postavou filmu je rieka Dunaj, ktorá je zároveň pozorovateľom a komentátorom diania a ktorej prepožičala hlas herečka Patrícia Balajová.

Viliam Bendík sa chopil spracovania materiálu s kreativitou jemu vlastnou a film dotiahol do úspešného konca. Premiéra bola naplánovaná na 22. apríla

2026 a po nej bude film uvedený na viacerých slovenských festivaloch.

Film vznikol v rámci projektu LIFE Living Rivers, ktorý je zameraný na ochranu a obnovu 344 km štyroch slovenských riek – Dunaj, Hron, Ipel' a Belá – a na ktorom spolupracujeme s 10 dôležitými partnermi.

Za podporu filmu ďakujeme Nadácii Swiss Re.

Tipsport podporil kampaň na podporu simulovaných záplav

V roku 2025 sme viedli úspešnú komunikačnú kampaň na podporu simulovaných záplav ramennej sústavy Dunaja – oblasti negatívne ovplyvnenej VD Gabčíkovo. Kampaň bola zameraná na širokú verejnosť a dotknutých stakeholderov, s ktorými pri realizácii záplav spolupracujeme. Pre nich sme pripravili konferenciu o význame simulovaných záplav. V rámci nej mali prezentácie viacerí odborníci, ktorí

záplavy monitorujú, a súčasťou bola aj návšteva terénu. Pre širokú verejnosť sme pripravili sériu videí na sociálne siete, v ktorej odborníci na hydromorfológiu, rastliny, obojživelníky a ryby vysvetľujú význam simulovaných záplav.

Vďaka kampani sme mohli túto komplexnú tému priblížiť odbornej aj laickej verejnosti a v prípade potreby vieme aj v budúcnosti využiť video výstupy na vyvinutie prípadného právneho tlaku v boji o simulované záplavy.

TRANSLOCATING SQUIRRELS

Mossy Earth podporili a spropagovali odchyty sys'ov pasienkových

Mossy Earth aj v roku 2025 finančne podporili odchyty sys'ov pasienkových a ich presuny na lokality, kde je genetika populácií slabšia. V roku 2025 sme presuny realizovali v rámci stredného

Slovenska, kde je zdrojovou lokalitou známe sys'ovisko na Muránskej planine.

Mossy o tom natočili aj skvelé video na svoj YouTube kanál Mossy Earth field notes, kde svojim členom ukazujú terénny progres na ochranárskych projektoch, ktoré podporujú.

Veľmi sa tešíme z tejto dlhoročnej spolupráce. Prináša nám nielen dôležité finančné zdroje na spolufinancovanie našich projektov, ale aj popularitu v zahraničí, kde nás ľudia poznajú vďaka virálnym Mossy Earth videám.

Aj v roku 2025 sme boli na Pohode

Ako už každoročne, aj v roku 2025 sme mali informačný stánok na festivale Pohoda. Vždy sa veľmi tešíme, keď nás na Pohodu vyberú, pretože je to festival, kde vieme veľmi dobre odkomunikovať naše aktivity a nájsť si nových sledovateľov či podporovateľov. Tento rok sme sa na stánku nezastavili, záujem bol naozaj veľký a prejavilo sa to aj na príspevkoch, ktoré počas Pohody prišli na naše fundraisingové zbierky. Tešíme sa z toho a vidíme sa na Pohode 2026!

Sieťovanie

Sprevádzali sme odborné exkurzie

V septembri sme na Veľkolélskom ostrove, v ramennej sústave Dunaja a na Devínskej Kobyle sprevádzali hneď tri významné skupiny. Svojou návštevou nás poctil tím ekológov z rumunskej vetvy organizácie Fauna & Flora International, ktorí so sebou zobrali pozrieť si naše revitalizačné opatrenia aj niekoľko stakeholderiek z rumunských úradov. Počas návštevy terénu aj počas prezentácie našich širších aktivít sme dostali od nich aj takúto pochvalu, na ktorú sme hrdí: „Guys, you are really rockstars of nature conservation!“

Okrem nich sme v ramennej sústave Dunaja sprevádzali aj veľkú medzinárodnú skupinu vedcov – krajinných ekológov, účastníkov svetovej konferencie, ktorú organizuje Slovenská akadémia vied. Tým sme ukázali a odprezentovali naše riečne, lesné a pastevné revitalizácie z pohľadu ich vplyvu na krajinu a biodiverzitu.

Pastevné projekty sme prezentovali aj skupine odborníkov, ochranárov a farmárov z Lotyšska, ktorí si prišli vymieňať skúsenosti v rámci svojho projektu GrassLIFE2. S rovnakým zámerom nás navštívili aj kolegovia z viacerých národných parkov

a mimovládnych organizácií, ktorí realizujú projekt LIFE IP Grassland – HU.

Na Devínskej Kobyle sme sprevádzali vedcov, expertov a iných účastníkov konferencie Medzinárodnej asociácie krajinných ekológov (IALE 2025). Exkurzie sa zúčastnili ekológovia z celého sveta, ktorým sme ukázali výsledky a význam pastvy ako manažmentu vzácných stepných oblastí, a tiež krásu a bohatstvo našej prírody.

Boli to veľmi podnetné a vzájomne obohacujúce stretnutia, z ktorých čerpáme nápady a inšpiráciu.

Navštívili sme Prírodný park Lonjsko Polje

Na jeseň sme absolvovali cestu do Prírodného parku Lonjsko Polje pod hlavičkou Danubeparks – Network of Protected Areas, ktorej sme dlhodobou súčasťou. Stretli sme sa v Chorvátsku, aby sme sa spoločne inšpirovali a vymieňali si skúsenosti v ochrane prírody a udržateľnom turizme.

Prírodný park Lonjsko polje je jednou z najväčších mokradných oblastí v Chorvátsku. Navštívili sme aj rieku Sávu, rieku Strug a rozsiahlu revitalizáciu v blízkosti obce Čigoč – prvej európskej bocianej obce. Vďaka takýmto networkingom a inšpiratívnym stretnutiam sa nám darí realizovať zmysluplné aktivity v spolupráci s národnými parkami na Dunaji od jeho prameňa až po ústie.

Networking s LIFE IRIS

Počas dvoch dní sme intenzívne zdieľali skúsenosti a dobré príklady z praxe so zástupcami projektu LIFE IRIS, ktorý je zameraný na podporu ekologickej obnovy vodných útvarov a posilnenia ochrany pred povodňami.

Stretnutie bolo plné podnetných prezentácií z realizácie projektov LIFE

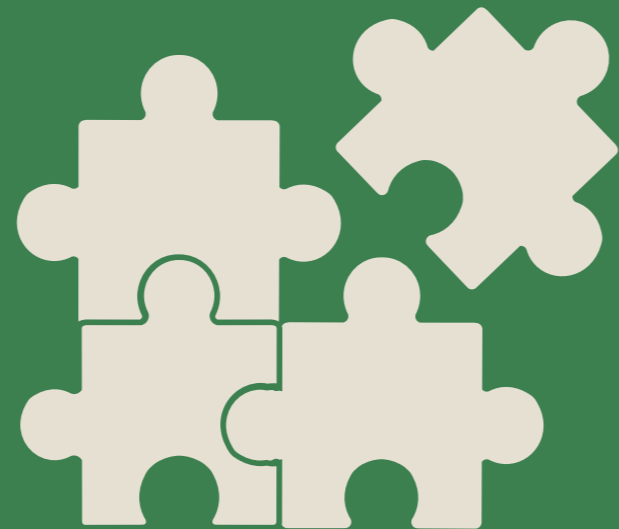
IRIS a LIFE Living Rivers. Zo Slovenska sa networkingu zúčastnili zástupcovia VÚVH, Vodohospodárskej výstavby, š. p., BROZ a WWF Slovensko. Predstavili sme si projektové územia, ciele, uskutočnené aktivity, revitalizácie či monitoringy.

Navštívili sme aj terén, aby sme hosťom ukázali čo najviac z realizovaných opatrení a cenných lokalít, ako aj miesta,

kde sú v dohľadnej dobe plánované opatrenia projektu LIFE Living Rivers – budúce rybovody v Čunove a prehrádzky, ktoré sa v ramennej sústave Dunaja chystáme prebudovať.

Dohodli sme, že v budúcom roku sa prideme pozrieť na úspešné opatrenia v Rakúsku a vezmeme so sebou aj našich kľúčových stakeholderov a úradníkov, aby sa mohli inšpirovať.

Spolupráca

Spolupráca na rôznych úrovniach a zabezpečenie stabilných zdrojov financovania ochranárskych aktivít sú jedny z najdôležitejších oblastí našej práce. Našu organizáciu aj prístup k ochrane prírody sme postavili na princípe spolupráce, nie na konfliktoch a vyhraňovaní sa voči iným.

Komunikujeme so štátnymi inštitúciami, samosprávami, lesníkmi, poľovníkmi, vodohospodármi a pre ochranu prírody sa snažíme hľadať spoločné riešenia. Nemenej dôležitou výzvou je financovanie a zháňanie zdrojov. Veľké revitalizácie, aké realizujeme, sú aj finančne nákladné a ak v nich chceme pokračovať v rozbehnutom objeme, musíme okrem európskych a štátnych zdrojov zapojiť aj súkromný sektor a individuálnych donorov. To bolo výzvou v roku 2025 a bude ňou naďalej aj v nasledujúcom období.

Dobrovoľníctvo pre BROZ

Rok 2025 sa do histórie BROZ zapíše ako doposiaľ najúspešnejší rok v oblasti dobrovoľníctva. Podarilo sa nám zrealizovať rekordných 45 dobrovoľníckych akcií, do ktorých sa zapojilo celkovo 801 dobrovoľníkov. Či už išlo o zamestnancov firiem, žiakov a študentov škôl, odborných partnerov z Česka, alebo nadšených jednotlivcov, ich energia a stovky odpracovaných hodín v teréne boli pre ochranu slovenskej prírody kľúčové.

Významným míľnikom roka bola aj úspešná akreditácia v oblasti dobrovoľníctva, ktorú nám na základe odporúčania Akreditačnej komisie udelilo Ministerstvo vnútra SR.

Dobrovoľnícku sezónu sme otvorili už v januári na Dolnom Zemplíne. V sychravom počasí a hmle na lokalite Veľký kopec v Kráľovskom Chlmci 24 dobrovoľníkov z radov verejnosti vrátane členov z organizácie Save Nature by Čivas odstraňovalo náletové dreviny. Táto zimná práca, realizovaná z projektu LIFE Subpannonic, je kľúčová pre obnovu pastvy kôz, ktorú tam realizuje miestny hospodár.

Pokračovali sme obľúbeným orezom hlavových vrúb v CHVÚ Ostrovné lúky. Táto aktivita je medzi verejnosťou mimoriadne populárna – 39 dobrovoľníkov nám pomohlo zachovať tieto unikátne „bytovky pre hmyz a vtáctvo“ pred rozpadnutím. Zároveň sme využili predjarné obdobie

na úpravu kolmých riečnych brehov. Spoločne s dobrovoľníkmi, geocachermi z OZ Permoníci a zamestnancami Swiss Re sme v lokalitách Ovsište a Biskupice pripravovali hniezdne steny pre brehule, rybáriky a včeláriky, aby ich po návrate zo zimovísk čakali ideálne podmienky. S firmou Swiss Re sme v spolupráci pokračovali počas celého roka – pri čistení Karloveského ramena, hrabaní haluziny, alebo odstraňovaní invázných rastlín v Biskupických luhoch. Spolupráca s geocachermi sa zas počas sezóny presunula aj do Vršatských bradiel, kde nám pomáhali s dočisťovaním pasienkov v čerešňovom sade, či na farmu v Podunajských Biskupiciach, ktorú sme spoločne pripravovali na sezónu.

Boli sme súčasťou akcie Naše mesto 2025

Novinka v podobe dvoch termínov podujatia Naše mesto nám v roku 2025 umožnila zastrešiť širšie spektrum lokalít a aktivít, vďaka čomu sa do priamej pomoci v teréne zapojilo celkovo až 126 dobrovoľníkov. V júnovom termíne sme sa sústredili na starostlivosť o mestskú zeleň a obnovu lúk. V Karlovej Vsi nám dobrovoľníci z firiem PWC, ARVAL

a KPMG pomáhali s údržbou dažďových záhrad, záhonov a starostlivosťou o stromy. Na hrade Devín tím z ESET-u odstraňoval náletové dreviny a na Čunovských jazerách dobrovoľníci z PWC zhrabávali pokosené seno bohaté na semená lúčnych rastlín. Na Topol'ových honoch tím z ING Hubs odstraňoval inváziu zlatobyľ a pripravoval plochy na výsadbu novej lúky pomocou rozhodenia privezeného sena z okolia Čunovských jazier. Septembrová dobrovoľnícka akcia bola

zameraná na prípravu chránených území a údržbu vodných prvkov. Zamestnanci Slovnaftu pomáhali v Biskupických luhoch. Na Devínskej Kobyle sa spojili sily dobrovoľníkov z ČSOB, Tatra Banky, AEI a Swiss Re pri hrabaní haluziny na pasienkoch. Zároveň sme s firmami NEXI a SIEMENS pokračovali v údržbe dažďových záhrad na Kaskádach v Karlovej Vsi.

Hrad Devín – celoročná starostlivosť o biodiverzitu

Atraktívnou lokalitou bol tento rok hrad Devín, kde sme v rámci viacerých akcií privítali celkovo 112 dobrovoľníkov. Čistenie vo vnútornom areáli hradu Devín od náletových drevín je fyzicky náročné a vyžaduje si odhodlanie za každého počasia. Už počas jarných a letných mesiacov nám s rozširovaním hradných pasienkov pomáhali tímy

z firiem PWC, Lenovo, ESET či HPE. Títo dobrovoľníci mali šťastie na slnečné dni, čo im umožnilo naplno si užiť ikonické výhľady pri praktickej ochrane vzácnych stepných biotopov. Sezónu na Devíne sme symbolicky uzavreli v sychravý a poriadne upršaný 17. november. Napriek nepriazni počasia sa tímy z firiem Orange a O2 s veľkým zánietením „zahryzli“ do zarasteneho svahu a spoločne sme urobili kus práce pri presvetľovaní plochy pre kvitnúce byliny a opel'ovače. Vďaka spoločnej

pomoci týchto partnerov sme na Devíne pripravili terén pre ovce a kozy, ktoré sa už postarajú o to, aby vzácna biodiverzita opäť nezanikla v tieni krov.

Od rozkvitnutých lúk po záchranu jasoňa

Letné a jesenné mesiace v teréne preverili našu kondíciu pri údržbe vzácných biotopov – od ručného hrabania sena na lúkach cez odstraňovanie náletov a invázných rastlín až po náročné čistenie skalných brál. Výnimočným momentom bol jún v Rusovciach, kde až 30 dobrovoľníkov z Cambridge University pomáhalo s hrabaním na Ostrovných lúčkach. Podobne intenzívne leto sme zažili na Molpíre, kde sa počas augusta vystriedali tímy z medzinárodných táborov Stromu života a Hnutia

Brontosaurus. Nadviazali tak na jarnú pomoc zamestnancov DELL, ktorí tu ešte v máji budovali ohradníky.

Spoločnými silami sa tak podarilo vyčistiť plochy od náletov a pripraviť terén pre návrat tradičnej pastvy kôz a jalovíc do tejto historickej lokality.

V septembri sa dobrovoľnícka energia presunula na Beckovské Skalice, kde v rámci akcie Metamorphosis priložilo ruku k dielu 30 zamestnancov NBS. Jeseň v Podunajských Biskupiciach zas patrila žiakom zo školy Brilliant Stars, ktorí v dvoch vlnách (celkovo 40 dobrovoľníkov) neúnavne hrabali a čistili vzácné územia.

Vyvrcholením sezóny bola misia na záchranu jasoňa červenookého (Parnassius apollo) – Misia APOLLO 2025. Koncom októbra sa na severe Bielych Karpát stretlo až 35 expertov a dobrovoľníkov z PŘF UK Praha a skupiny JARO. Počas troch intenzívnych dní na Vršatci, v Krivoklátskej tiesňave a pri Mikušovciach spoločne uvoľňovali zarastené skalné svahy kľúčové pre jasone. Táto akcia, spojená s oslavou vzniku Československa, bola dôkazom, že ochrana prírody nepozná hranice a dokáže spojiť odborníkov s nadšencami pre spoločnú vec.

Podpora od firiem a nadácií

Fundraising sa stáva stále aktuálnejšou témou pre celý neziskový sektor na Slovensku. Okrem európskych či iných grantových zdrojov, ktoré dokážeme na naše projekty vysúťažiť, nás v minulosti výrazne podporoval aj štát. Je to logické, pretože obnova prírody a biodiverzity, ktorej sa v rámci našich projektov venujeme, je v celospoločenskom záujme. Avšak v súčasnej situácii sa od vedenia štátu neziskovým organizáciám nedostáva veľa podpory a my nie sme výnimkou, aj keď smerovanie našich projektov sa nijako nezmenilo. Preto potrebujeme zapracovať na získavaní finančných zdrojov, aby sme vedeli naše aktivity pre prírodu a ľudí dofinancovať. Vždy sme to v istom objeme robili, avšak teraz, keď z tejto rovnice postupne vypadáva štát, sa objem potrebných financií z externých zdrojov výrazne zvýšil. Aktuálne sa preto snažíme oslovovať rôznych donorov, či už súkromné spoločnosti alebo individuálnych darcov, pre ktorých je ochrana prírody dôležitou témou a vedia sa finančne podieľať na našich aktivitách.

Boli sme „Charity of the year“ firmy Swiss Re

Spoločnosť Swiss Re v roku 2025 významne podporila niekoľko našich aktivít. Vďaka predchádzajúcej úspešnej spolupráci sme získali status Charity of the year a stali sme sa environmentálnou organizáciou č. 1, na ktorú spoločnosť cielila svoju podporu.

V priebehu roka sme spoločne zrealizovali štyri aktivity, ktoré Swiss Re podporila finančne aj personálne – čistenie Karloveského ramena, čistenie brehu pre brehule hnedé v Podunajských Biskupiciach, odstraňovanie inváziých drevín

v Biskupických luhoch a čistenie dunajského brehu v Petržalke.

Okrem tejto praktickej terénnej podpory obnovy biodiverzity sme mali možnosť odpromovať svoje aktivity aj fyzickú zdatnosť na podujatí Charity of the Year Run 2025, kde sme mali informačný stánok a niektorí z nás si tento beh aj odbehli. Výťažok z podujatia venovala Swiss Re Foundation na podporu nášho bežecko-ochranárskeho filmu *Dunaj* a filmu o vyze veľkej.

Swiss Re a Swiss Re Foundation, veľké ďakujeme!

UniCredit Bank významne podporila výsadbu stromov

Československá pobočka banky UniCredit Bank nás v roku 2025 oslovila so záujmom o spoluprácu. Z našich početných aktivít ich najviac zaujala výsadba stromov v rámci lužných lesov, ktorú následne aj podporili. Nielen významnou finančnou sumou, ale aj svojou dobrovoľníckou pomocou v teréne, keď boli s nami na jar sadiť stromčeky v Klížskej Nemej.

UniCredit Bank podporila výsadbu 8 200 kusov pôvodných druhov drevín do lužných lesov v lokalite Klížska Nemá v ÚEV Dunajské luhy a v ÚEV Čičovské luhy.

ESET nás podporil v rámci Giving Tuesday

V roku 2025 nás Nadácia ESET podporila už tretí rok za sebou pri príležitosti Giving Tuesday. Tentokrát si eseťáci vybrali na podporu našu zbierku na záchranu dunajskej divočiny. Zbierať financie začali na Giving Tuesday zbierkou vyhlásenou pre svojich zamestnancov, ku ktorej sa pripočítaval matching od Nadácie ESET, ktorý trval až do vyzbierania sumy 10 000 €. Zbierka trvala približne 20 dní, za ktoré sa na dunajskú divočinu podarilo vyzbierať až 11 937,50 €. Ďakujeme!

Podpora od Sigrid Rausing Trust

Podpora od Sigrid Rausing Trust pre nás v roku 2025 nebola len finančným príspevkom – bola to strategická investícia do fungovania a stability BROZ. Kým väčšina našich projektov smeruje priamo do terénu, tento grant nám umožnil posilniť naše základy a vybudovať odolnejšiu organizáciu.

Najviditeľnejšiu zmenu priniesla modernizácia našej infraštruktúry. Na Ekofarme Ostrov vo Veľkom Léli sme zrekonštruovali zázemie a nainštalovali fotovoltiku. Vďaka tomu naše budovy

fungujú ekologickejšie a s výrazne nižšími nákladmi, čo nám uvoľňuje kapacity pre prácu na ochrane prírody.

Rovnako dôležitou investíciou boli ľudia. Naše rady sme rozšírili o odborníkov na fundraising a posilnili sme aj komunikáciu. Zároveň sme vylepšili úroveň manažmentu a nastavili jasný strategický plán.

Okrem toho podpora od SRT smerovala aj k rozvoju medzinárodnej spolupráce. Aj v roku 2025 sme intenzívne spolupracovali s medzinárodnými

sieťami na ochranu prírody – DANUBEPARKS či Eurosite.

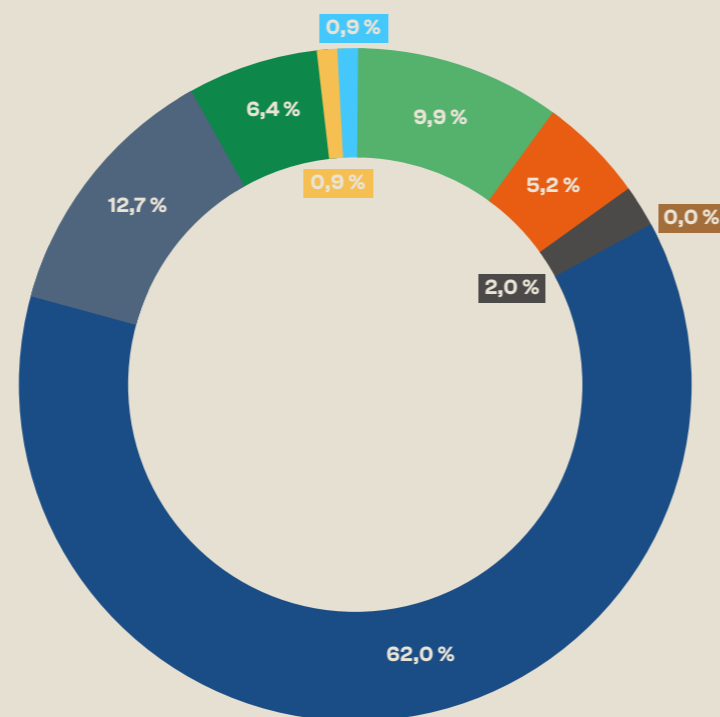
Viac ako 70 % tejto podpory od Sigrid Rausing Trust sme pretavili do rozvoja nášho tímu a technického vybavenia. BROZ je vďaka tomu profesionálnejšou a modernejšou riadenou organizáciou, ktorá je pripravená na rôznorodé výzvy.

Financovanie v roku 2025

Zdroje financovania aktivít

5 757 253,09 € 100 %

● Výnosy z hlavnej činnosti	572 281,12 €	9,9 %
● Prijaté príspevky PO granty, dary	297 271,34 €	5,2 %
● Prijaté príspevky FO dary	114 704,42 €	2,0 %
● Príspevky z podielu zaplatenej dane 2 %*	0,00 €	0,0 %
● Grantový program LIFE - EK**	3 570 370,38 €	62,0 %
● Grantový program LIFE - MŽP	729 593,67 €	12,7 %
● Grantový program Interreg	366 792,73 €	6,4 %
● Grantový program Horizon	53 832,79 €	0,9 %
● Dotácie ostatné ukončené projekty	52 406,64 €	0,9 %

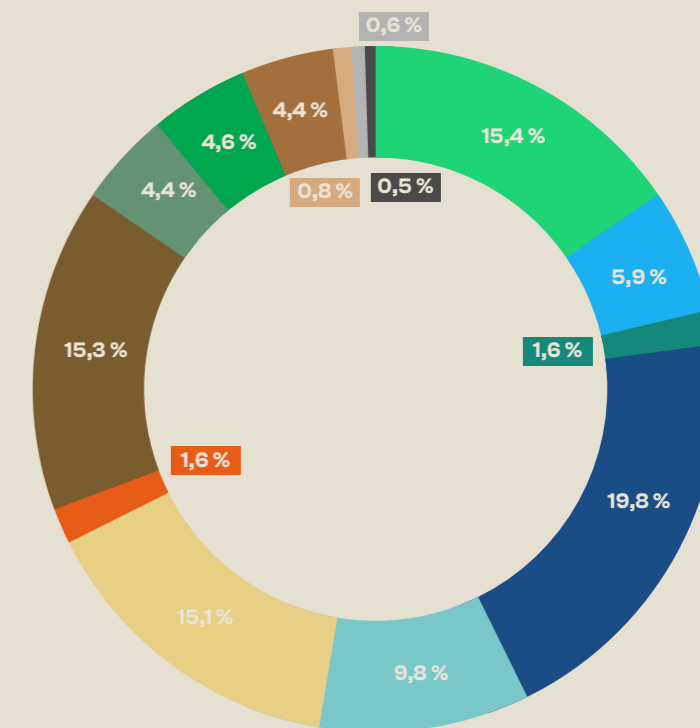
*Príspevky z podielu zaplatenej dane v roku 2024, prijaté v roku 2025 v celkovej sume 49.660,27 EUR budú čerpané v roku 2026.

**Projekty LIFE získavame v celoeurópskej súťaži spomedzi stoviek žiadateľov v rámci celej EÚ. Tieto peniaze nie sú alokované alebo nárokovateľné pre konkrétne krajiny. Získajú ich len tí najlepší na základe nezávislého bodového hodnotenia. Schválených býva cca 20 % podaných žiadostí. Ak nie sú úspešné naše projekty, peniaze sa minú v iných členských krajinách a nie u nás na Slovensku.

Výdavky podľa aktivít

5 757 305,20 € 100 %

● Pásenie - príprava lokalít na pastvu, ohradníky, krmivo, starostlivosť o zvieratá a veterinárne služby	886 836,42 €	15,4 %
● Obnova mokradí a vodné revitalizácie	340 802,27 €	5,9 %
● Obnova lužných lesov - nákup, výsadba a starostlivosť o sadenice	94 766,18 €	1,6 %
● Príspevky EK pre partnerské organizácie v projektoch LIFE	1 138 159,36 €	19,8 %
● Zamestnanci	566 099,38 €	9,8 %
● Experti, terénni pracovníci, externí konzultanti, OLH, geodeti, znalci, preklad, tlmočenie	872 155,48 €	15,1 %
● Vzdelávanie a komunikácia, dobrovoľnícke akcie, stretnutia so stakeholdermi	90 662,09 €	1,6 %
● Kúpa a prenájom pozemkov na ochranu prírody	883 255,83 €	15,3 %
● Cestovné náhrady, spotreba PHM, opravy strojov a náhradné diely	252 461,59 €	4,4 %
● Režijné náklady organizácie	266 776,16 €	4,6 %
● Odpisy majetku - stroje, vozidlá, maštal, zvieratá a i.	253 717,96 €	4,4 %
● Spotrebný materiál	47 032,76 €	0,8 %
● Bankové a správne poplatky, poistenie majetku, kurz. straty	35 631,40 €	0,6 %
● Audit projektov, právne služby	28 948,32 €	0,5 %

Naše projekty

Akronym projektu

Celý názov projektu

Trvanie projektu

Rozpočet BROZ 2025

Postavenie BROZ

Partneri projektu

SUB-PANNONIC

Obnova biotopov a druhov subpanónskych trávinybylinných porastov

1. 9. 2018 - 31. 7. 2025

402 989,17

koordinujúci príjemca

Český svaz ochranců přírody ONYX (Česká republika)
ŠOP SR = Štátna ochrana prírody SR

Microtus II

Obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho

1. 9. 2018 - 31. 8. 2027

192 692,71

koordinujúci príjemca

VÚVH = Výskumný ústav vodného hospodárstva
Univerzita Komenského v Bratislave
ŠOP SR = Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
EDUVIZIG-Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság -
Severodunajské vodné riaditeľstvo (Maďarsko)
Pisztráng Kör Waldorf Természetvédő és Természejáró
Egyesület - Združenie Cyklus Pstruha (Maďarsko)
Nationalparkgesellschaft Neusiedler See - Seewinkel - Správa
národného parku Neusiedler See - Seewinkel (Rakúsko)

DLLD

Dynamic LIFE Lines Danube - Dynamické línie života Dunaja

15. 7. 2019 - 30. 6. 2026

385 338,69

partner projektu, koordinujúci príjemca = Via Donau -
Österreichische Wasserstraßen- Gesellschaft GmbH
(Rakúsko)

National park Donau Auen (Rakúsko)
WWF Austria (Rakúsko)
NLC = Národné lesnícke centrum
PrIF UK = Prírodovedecká fakulta UK

PANALP

Ochrana endemických druhov a biotopov suchých trávnikov v kontaktnej zóne Panónskeho a Alpského bioregiónu

1. 9. 2020 - 28. 2. 2027

366 447,12

koordinujúci príjemca

DINPI = Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság - Riaditeľstvo
Národného parku Dunaj-Ipeľ (Maďarsko)
PP - Pilisi Parkerdő Zártkörűen Működő Részvénytársaság -
Lesná správa Pilisi Parkerdő (Maďarsko)
ŠOP SR = Štátna ochrana prírody SR

LIFE 4 STEPPE BIRDS

Akronym projektu

Sysel'

WildIsland

Metamorphosis

Steppe Birds

Celý názov projektu

Ochrana systému pasienkového

Danube Wild Island Habitat Corridor - Dunajské ostrovy divočiny

Zavedenie overených postupov ochrany motýľov v strednej a východnej Európe

Ochrana a návrat stepných druhov vtákov na nížiny Slovenska

Trvanie projektu

1.9.2020 – 31.12.2027

1.9.2021 - 31.8.2027

1.9.2022 - 31.3.2029

1.12.2022 - 30.11.2028

Rozpočet BROZ 2025

356 156,21

115 713,71

261 123,71

88 239,96

Postavenie BROZ

koordinujúci prijemca

partner projektu, koordinujúci prijemca= Nationalpark Donau-Auen GmbH (Rakúsko)

koordinujúci prijemca

partner projektu, koordinujúci prijemca SOS/Birdlife Slovensko = Spoločnosť pre ochranu vtáctva

Partneri projektu

ALKA Wildlife, o.p.s. (Česká republika)
Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody "Salamandra" (Poľsko)
ŠOP SR = Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
Národná zoológická záhrada Bojnice
Prírodovedecká fakulta UK

Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság (Lower Danube Valley Water Directorate) (Maďarsko)
Danube Delta Biosphere Reserve Authority (Rumunsko)
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (Maďarsko)
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (Maďarsko)
Fertő Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (Maďarsko)
Hrvatske šume limited liability company, Croatian Forests Ltd. (Chorvátsko); Javna ustanova „Park prirode Kopački rit“ (Chorvátsko); Persina Nature Park Directorate (Bulharsko)
REGIA NAȚIONALĂ A PADURILOR ROMSILVA RA – SUCURSALA DIRECȚIA SILVICĂ TULCEA (Rumunsko)
Uniper Kraftwerke GmbH (Nemecko)
VERBUND Hydro Power GmbH (Rakúsko)
Javno Preduzeće „Vojvodinašume“ (Srbsko)
Via donau – Österreichische Wasserstraßen-Gesellschaft mbH (Rakúsko)

ŠOP SR = Štátna ochrana prírody SR
Fundatia ADEPT Transilvania (Rumunsko)
Őrségi Nemzeti Park (Maďarsko)
Ústav zoológie Slovenskej akadémie vied

SOS/Birdlife Slovensko = Spoločnosť pre ochranu vtáctva

Akronym projektu

[IP Living Rivers](#)

[LIFE Diverseed](#)

[LIFE Resistance](#)

[Restore4Life](#)

Celý názov projektu

Implementácia Vodného plánu Slovenska vo vybraných povodiach

Obnova prioritných trávnatých biotopov na Slovensku a v Rumunsku

Komplexná obnova dunajských lužných biotopov a podpora ich odolnosti voči inváznym druhom rastlín

Restoration of wetland complexes as life supporting systems in the Danube Basin

Trvanie projektu

1.1.2023 - 31.12.2032

1.6.2024 - 30.9.2031

1.6.2024 - 30.9.2030

1.6.2023 - 30.6.2027

Rozpočet BROZ 2025

185 762,74

324 597,13

178 398,98

38 218,76

Postavenie BROZ

partner projektu, koordinujúci príjemca VÚVH = Výskumný ústav vodného hospodárstva

koordinujúci príjemca

koordinujúci príjemca

partner projektu, koordinujúci príjemca = University of Bucharest (Rumunsko)

Partneri projektu

MŽP = Ministerstvo životného prostredia SR
 SVP, š. p. = SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š. p.
 ŠOP SR = Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
 WWF = WWF Slovensko
 CM = Catch Me If You Can
 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (Česká republika)
 TANAP = Správa Tatranského národného parku
 VVB = VODOHOSPODÁRSKA VÝSTAVBA, Š. P.

UKSUP
 Agrostis
 Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
 Fundatia ADEPT Transilvania (Rumunsko)

Szomolanyi Lászlo (Maďarsko)
 Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV
 Národné lesnícke centrum
 Výskumný ústav vodného hospodárstva
 Pisztráng Kör Egyesület (Maďarsko)
 Národný park Fertő-Hanság (Maďarsko)

30 partnerov

Akronym projektu

Mystical Danube

Mestá.Záhrady.Rozmanitosť

#Emys

Bioroz

Celý názov projektu

GREEN AND MYSTICAL DANUBE STORYTELLING ROUTE - Transnational valorisation of natural and intangible cultural heritage for socio-economic development of rural areas in the Danube region

Mestá. Záhrady. Rozmanitosť - Bratislava a Viedeň sa spoločne zelenajú

Cross-border initiatives on promoting the conservation of Emys orbicularis "emys"

Biologická rozmanitosť ako kľúč k lepšiemu životu

Trvanie projektu

1.1.2024 - 30.6.2026

1.4.2024 - 31.3.2027

1.6.2024 - 31.12.2026

1.1.2025 - 31.12.2026

Rozpočet BROZ 2025

117 540,07

85 167,96

106 902,68

67 732,62

Postavenie BROZ

partner projektu, koordinujúci príjemca = Zadar Country Rural Development Agency (Chorvátsko)

partner projektu, koordinujúci príjemca: Umweltschutzorganisation GLOBAL 2000 (Rakúsko)

partner projektu, koordinujúci príjemca: Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (Maďarsko)

partner projektu, koordinujúci príjemca: Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

Partneri projektu

Business support Centre L.t.d., Kranj (Chorvátsko)
Public Institution for the Development of the Medimurje County REDEA, Čakovec (Chorvátsko)
Business association for sport, recreation, rehabilitation and business Eco zone Ada Huja, Belgrade (Srbsko)
City development Agency Banja Luka (Bosna a Hercegovina)
Agency for management of protected areas of Podgorica (Čierna Hora)
CEEweb for Biodiversity Budapest (Maďarsko)
Ministry of Economy, Entrepreneurship and Tourism, Bucharest (Rumunsko)
Regional Development Agency with Business Support Centre for Small and Medium-sized Enterprises, Plovdiv (Bulharsko)

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
Burghauptmannschaft Österreich (Rakúsko)
Magistrat der Stadt Wien (Rakúsko)
Národný Trust n.o.
Stadt Wien (Rakúsko)

-

Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu (Česká republika)
Výskumný ústav rostlinné výroby
Mendelova univerzita v Brně (Česká republika)

Akronym projektu

[Resilientrees](#)

[Program švajčiarsko - slovenskej spolupráce](#)

Celý názov projektu

Staré lesy a monumentálne stromy pre biodiverzitu a odolnú krajinu

Zlepšenie vodného režimu dunajských riečnych ramien

Trvanie projektu

1.5.2025 - 31.7.2029

2.10.2025-31.12.2028

Rozpočet BROZ 2025

25 581,00

2 912,77

Postavenie BROZ

partner projektu, koordinujúci príjemca: Inštitút bioekonomiky – Národná rada pre výskum Talianska (Taliansko)

koordinujúci príjemca

Partneri projektu

Región Piemonte, riaditeľstvo pre životné prostredie, energetiku a využívanie pôdy, lesné oddelenie (Taliansko)
 Univerzita v Évora (Portugalsko)
 Univerzita Vytautas Magnus (Litva)
 Česká poľnohospodárska univerzita v Prahe (Česká republika)
 PSEDA-ILIRIA (Albánsko)
 Štátna služba pre chránené oblasti pod ministerstvom životného prostredia (Litva)
 Národná lesnícka agentúra (Albánsko)

Švajčiarsky federálny ústav pre výskum lesov, snehu a krajiny (Švajčiarsko)

Správa nezávislého audítora

Účtovná závierka za rok 2025 bola zostavená dňa 31.3.2026
a uložená do registra účtovných závierok dňa 31.3.2026.

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

31.12.2025

BROZ – ochrannárske združenie
Na Rivére 7/a
841 01 Bratislava

D.P.F., spol. s r.o.
ekonomicko-poradenská a auditorská spoločnosť

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Štatutárnemu orgánu občianskeho združenia BROZ – ochrannárske združenie

SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky občianskeho združenia BROZ – ochrannárske združenie („Organizácia“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2025, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú významné účtovné zásady a účtovné metódy a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Organizácie k 31. decembru 2025 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných auditorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Organizácie sme nezávislí v zmysle Medzinárodného etického kódexu pre účtovných odborníkov (vrátane Medzinárodných štandardov nezávislosti), ktorý vydala Rada pre medzinárodné etické štandardy účtovníkov v znení schválenom Slovenskou komorou audítorov (ďalej len „Etický kódex audítora“), vrátane etických požiadaviek zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, v platnom znení (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“), ktoré sa vzťahujú na audit účtovných závierok v Slovenskej republike. Splnili sme aj ostatné povinnosti týkajúce sa etiky v zmysle Etického kódexu audítora a etických požiadaviek zákona o štatutárnom audite. Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočnú a vhodnú základ pre náš názor.

Iná skutočnosť

Organizácia nespĺňa veľkostné kritériá pre povinný audit účtovnej závierky v zmysle zákona o účtovníctve, a teda nemusí ani vypracovať výročnú správu. Pre audit účtovnej závierky sa rozhodla dobrovoľne.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie a vernú prezentáciu tejto účtovnej závierky v súlade so zákonom o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti Organizácie nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Organizáciu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

(1)

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných auditorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú tie, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných auditorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme auditorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame auditorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnuť auditorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektivnosť interných kontrol Organizácie.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných auditorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Organizácie nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospějeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z auditorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Organizácia prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

So štatutárnym orgánom komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Bratislava, 9. júna 2026

Ing. Jana Paulenová
Štatutárny audítora
Licencia SKAU č. 442

D. P. F., spol. s r. o.
Černicová 6, 831 01 Bratislava
Licencia SKAU č. 140

Obchodný register Mestského súdu
Bratislava III, odd. Sro, vl. č. 23006/B

(2)

Za spoluprácu ďakujeme našim partnerom:

Vúvh Výskumný ústav
vodného
hospodárstva

ŠTÁTNA
OCHRANA PRÍRODY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vodohospodárska
výstavba

BVS
BRATISLAVSKÁ
VODÁRENSKÁ
SPOLOČNOSŤ

GREEN
FOUNDATION

ZOO
BOJNICE

CATCH ME

EKO FARM A
OSTROV

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM
NATIONAL FOREST CENTRE

C

PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

PRÍRODOVEDECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

CEEweb
for Biodiversity

**ZLATÝ
HUCUL**

**ZÁPADOSLOVENSÁ
DISTRIBUČNÁ**

biológia rastlín a biodiverzity
SRV
Centrum

BRATISLAVA

DANUBE PARKS
network of protected areas

viadonau

ICPDR IKSD
International Commission
for the Protection
of the Danube River
Internationale Kommission
zum Schutz der Donau

NÁRODNÝ TRUST

ÚKSÚP

Permoníci | občianske
zdrúženie
POMÁHAME, PRETOŽE CHCEME

NPPC
NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

SLOVENSÝ
VODOHOSPODÁRSKY
PODNIK, štátny podnik

SOS/BirdLife
SLOVENSKO

TATRAŇSKÝ NÁRODNÝ PARK
TANAP

WWF

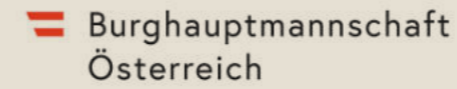
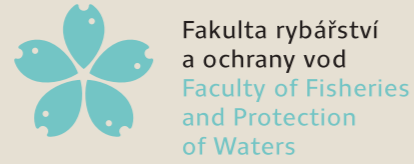
ALKA
WILDLIFE

ag roots

AGRIUM

Mendelova
univerzita
v Brně

český svaz ochránců přírody

Za finančnú podporu ďakujeme donorom:

Váš tým BROZ

Správa o činnosti 2025
BROZ – ochranárske združenie

Fotografie: Archív BROZ

www.broz.sk